



ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ



ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020 Г.

ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ: ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

СНЦ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ – ДОЛНИ ДЪБНИК“

Междинна оценка

на

изпълнението на Стратегията за водено от

общностите местно развитие на

МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник

Октомври 2021 г.

1. Въведение

В Стратегията за водено от общностите местно развитие (СВОМР) Местна инициативна група (МИГ) Долна Митрополия – Долни Дъбник е предвидила една междинна оценка за прилагането на Стратегията и една окончателна оценка – в годината на приключване на СВОМР. Оценкаите ще бъдат възложени на външни експерти. Общите критерии на базата, на които ще се прави оценка са ефективност, ефикасност, степен на въздействие върху местните общности и устойчивост на резултатите. Междинната оценка ще включва и анализ на възникналите положителни и отрицателни тенденции, като на тази база може да се актуализира разпределението на публичния принос по мерките, както и включването на нови мерки.

1.1 Обща информация за СВОМР

Сдружение „Местна инициативна група Долна Митрополия – Долни Дъбник“ прилага споразумение за изпълнение на СВОМР № РД 50-26/05.04.2018 г., финансирана от „Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.“, с бюджет в размер на 2 933 700 лв.

Целта, приоритетите, специфичните цели и включените мерки за тяхното постигане в СВОМР на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник са следните:

Устойчив растеж и европейско развитие на територията чрез повишаване на конкурентоспособността на селското стопанство, увеличаване на заетостта и разнообразяване на дейностите в неземеделския сектор, инвестиции в публична и социална инфраструктура		
Приоритет 1 Повишаване на производителността и конкурентоспособността на малките и средни селски стопанства и преработвателни предприятия чрез технологична модернизация и повишаване на квалификацията	Приоритет 2 Повишаване на жизнения стандарт и увеличаване на заетостта чрез развитие на неземеделски дейности и опазване на културно-историческото и природно наследство	Приоритет 3 Подобряване на условията на живот чрез развитие на публичната инфраструктура и условията за отдих и туризъм
Специфична цел 1 Повишаване	Специфична цел 1 Развитие на неземеделски дейности, услуги и туризъм.	Специфична цел 1 Подобряване на

конкурентоспособността и технологична модернизация на селското стопанство чрез преструктуриране и развитие на наличните мощности и насърчаване въвеждането на иновации в стопанствата. Тази цел ще бъде постигната чрез модернизация и преструктуриране на земеделските стопанства, които ще доведат до повишаване на добавената стойност на продукцията и конкурентоспособността на земеделието. Основно средство за постигането на тази цел е: Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от ПРСР.	Тази цел е насочена към разнообразяване на стопанската дейност, осигуряване на разнообразни услуги и дейности и изграждане на нови възможности за заетост, извън земеделието. Помощта ще бъде предоставена за развиване на туризъм, услуги и занаяти, което ще доведе до създаване на работни места в дейности, базирани на местните ресурси. Основното средство за постигане на тази цел е мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“	техническата инфраструктура. Помощта по тази цел ще се насочи за подобряване състоянието на улиците и спортните съоръжения. Дейностите по тази цел предвиждат и обновяване на сградния фонд на социални заведения, паркове, културни и обществени сгради. 17 Тази цел ще се постигне чрез прилагането на мярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“
Специфична цел 2 Развитие и модернизация на преработвателните предприятия и маркетинга на техните селскостопански продукти. Тази цел е насочена към модернизация, технологично обновление и оптимизация на 16 управлението на предприятията от хранително-вкусовата и преработвателна промишленост, което ще доведе до повишаване на конкурентоспособността и намиране на нови пазари за продукцията им. Основно средство за постигането на тази цел е Мярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в	Специфична цел 2 Опазване на културно историческото и природно наследство. Тази цел е насочена към подкрепа за проекти, насърчаващи инициативи за изучаване, популяризиране и съхраняване на материалното и нематериално културно и историческо наследство, развитие на децата и младите хора в сферата на изкуството и спорта, опазване на природната среда. Тези дейности ще доведат до повишаване качеството на живот на местното население чрез подобряване на условията за туризъм, опазване на местните традиции и включване на	Специфична цел 2 Развитие на малка инфраструктура в областта на отдиха и туризма. Подкрепата за постигане на тази цел ще бъде осъществена чрез мерки за инвестиции за развитие на възможностите за туризъм на територията, чрез създаване на инфраструктура, осигуряваща достъп до природни и културни обекти, както и интервенции за съхраняване, опазване и популяризиране на богатото културноисторическо наследство на района. Ще бъдат използвани възможностите на мярка 7.5. „Инвестиции за публично ползване

материални активи“ от ПРСР.	подрастващите в обществено значими проекти. За постигането на тази цел е създадена собствена иновативна мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта.” Мярката не е част от ПРСР 2014-2020 г., но съответства на целите на Регламент (ЕС) № 1305/2013 (финансирана от ЕЗФРСР)	в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура“
Специфична цел 3 Повишаване на квалификацията на селските стопани и усвояване на добри практики. Дейностите включват посещения на място на земеделски или горски стопанства с цел запознаване с конкретни проблеми, организация на работата, обмяна на опит и усвояване на добри практики. Целта ще бъде постигната чрез мярка 1.3. „Краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства“ от Мярка 1 „Трансфер на знания и действия по осведомяване“ на ПРСР 2014-2020 г.		

Разпределение на средствата по мерки на СВОМР на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник

Код	Име на мярката	Бюджет	%
1.3	„Краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства и посещения на земеделски и горски стопанства“	70 000 лв.	2.39
4.1	„Инвестиции в земеделски стопанства“	735 000 лв.	25.05
4.2	„Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“	390 000 лв.	13.29
6.4.1	„Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“	550 000 лв.	18.75
7.2	„Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малки по мащаби инфраструктури“	775 000 лв.	26.42
7.5	„Инвестиции за публично ползване в инфраструктурата за отдых, туристическа инфраструктура“	300 000 лв.	10.22
7.02.	„Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта.“	113 700 лв.	3.88

1.2 Обобщение на прилагането на СВОМР

Прилагането на Споразумението за изпълнението на СВОМР стартира през април 2018 г. Наблюдава се голямо текучество при служителите на МИГ. Вследствие на това, както и на редица финансови причини, първият прием на проекти е отворен едва през юли 2019 г. – повече от година след одобряване на Стратегията, т.е. прилагането на мерките стартира с голямо закъснение.

В периода от юли 2019 г. до септември 2021 г. са подготвени и реализирани процедури за набиране на проектни предложения по всички мерки, заложи в СВОМР.

В разглеждания период е извършен и значителен обем от дейности, свързани с необходимата подготовка за реализиране на стратегията – дейности за популяризиране, информиране и подпомагане подготовката на проекти на потенциалните кандидати:

- проведени обучения за местни лидери, потенциални бенефициенти, както и членовете на екипа и колективния върховен орган на МИГ;
- проведени информационни срещи в различни населени места от територията;
- обсъдени с обществеността, издадени и разпространени Насоки за кандидатстване по мерките от Стратегията;
- осъществени публикации в местни и регионални медии;
- изготвени и разпространени информационни и рекламни материали;
- осъществени проучвания в сферите на интервенция на СВОМР;
- консултиране на потенциални бенефициенти.

2. Цели и методология на оценката

Настоящата междинна оценка има за цел да отчете напредъка в прилагането на СВОМР, чрез наблюдението по заложените индикатори, ефективността и ефикасността в процеса на прилагане на мерките и администриране на Стратегията. Също така да разгледа резултатите и въздействията на СВОМР, вкл. да определи степента на тяхното съответствие с поставените цели и приноса към постигането им, цялостно въздействие върху местната общност, устойчивост на постигнатото.

Оценката е основана на обобщени данни за периода от началото на прилагане на Стратегията през 2018-та година до септември 2021 г. В нея са включени: събиране, анализ и оценка на първични количествени и качествени данни (проекти, индикатори, поведени събития); събиране на допълнителна информация от извършени вече проучвания; обобщаване на резултати и формулиране на изводи и препоръки.

Методологията се основава на указанията за мониторинг и оценка, разписани в програмните документи на Европейската комисия (ЕК) и на Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ) и най-вече „Насоки за оценка на LEADER/BOMP“ (Guidelines. Evaluation of LEADER/CLLD. Brussels, 2017). Базова информация е извлечена от ПРСР 2014-2020 г. и описанието на Мярка 19; от указанията на УО на ПРСР относно съставяне на годишните доклади за отчитането въздействието на Стратегиите за BOMP и приноса им към различни приоритети и цели на програмата и мярката; Наредба № 22 от 14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие".

От европейските документи са използвани още: Стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“; Регламент 1303/2013 за определяне на общо-приложимите разпоредби (ROP) за всички структурни и инвестиционни фондове и Регламент 1305/2013 относно подпомагане на развитието на селските райони на Европейската комисия и Европейския парламент; Насоки за местните участници относно воденото от общностите местно развитие на Европейската Комисия/2014; Предложение за Общ Регламент на структурните фондове за периода 2021-2027 на Европейската комисия, 2018.

Като изходна точка на оценката е използвана самата СВОМР на МИГ „Долна Митрополия-Долни Дъбник“, разгледани са обявените досега приеми по мерките (на интернет страницата на МИГ и в ИСУН) и подадените проекти (регистър). Използвани са данни и от годишните доклади на МИГ, базата данни на МИГ, записите на интернет-страницата относно състава и заседанията на управителните органи, обявите, обществените обсъждания, обученията и информационните

срещи, както и допълнителни данни, подадени от екипа на МИГ. Събрана е и вторична информация от предишни проучвания, проведени на територията на МИГ, от Националния статистически институт (НСИ) и отдел „Агростатистика“ на МЗХГ, от общински и местни източници.

Самата методология се базира на структуриран и систематичен подход за събиране, анализиране и формулиране на изводи по прилагането на СВОМР. Последователно са разгледани: приносът на Стратегията и съответно на подадените вече проекти към изпълнение целите на ВОМР и ПРСР, заложи за развитието на територията (потенциално въздействие); механизъм на прилагане и управление на ВОМР (оценка на дейностите на МИГ по прилагането); оценка на въздействието от популяризиране на Стратегията и подхода ВОМР (дейности на МИГ за популяризиране); оценка на напредъка по мерките, изпълнение на индикаторите и въздействието им в съответните сфери (постигнато въздействие); оценка на добавената стойност на ВОМР – промени в капацитета на местната общност, подобряване на местното самоуправление, надграждане на резултатите за цялата територия.

За изготвяне на оценката за прилагане на СВОМР са използвани следните методи: наблюдение – систематично проследяване на дейността на МИГ както за подготовката и подбора на проекти, така и за популяризиране на подхода ВОМР, механизми за взимане на решение и прозрачност на процедурите, организиране на събития, консултиране и т.н., също така наблюдение на евентуалните промени на територията; проучване - на документи, информация и данни от различни източници; анализ на данните и информацията, при който се обобщават резултатите; описание – описват се фактите, данните, резултатите и изводите; оценка – оценява се степента на изпълнение на индикаторите по мерките и приноса на подадените досега проекти към съответните области, степента на постигане на заложените цели, ефективност и ефикасност на използваните ресурси.

3. Преглед на изпълнението

3.1 Процедури за подбор на проекти

Първият прием за прием на проектни предложения стартира през м. юли 2019 г. Въпреки това през 2018 г. МИГ отчита сериозна дейност по отношение изпълнението на Плана за действие – организирани са обучения на местни лидери, както и на екипа, проведени са обучения и консултации на потенциални бенефициенти по мерките 7.2 и 4.2. Изцяло изпълнени са точките в Плана за поддържане на интернет страница на МИГ, на която се публикуват индикативните годишни работни програми, промени в СВОМР и мерките, решенията на органите на МИГ,

обществени обсъждания, новини, нормативни актове и т.н., както и създаването и поддържането на деловодна система и архив на всички актове на органите на МИГ и електронен регистър за всички постъпили проекти. Изпълнена е и точката за информиране, консултиране и подпомагане на потенциални бенефициенти. Направена е и кампания за популяризиране на подхода BOMR.

През 2019 г. продължава активната работа по механизма за изпълнение на Стратегията – проведени са две обучения на потенциални бенефициенти по мярка 4.1 и е организирано обществено обсъждане на проекта за насоки за кандидатстване по мярката, изготвени са насоки за кандидатстване и по мярка 7.2, като са проведени две информационни срещи с потенциални бенефициенти. Организирани са две обучения на местни лидери, както и обучение на екипа и членове на общото събрание на МИГ. Направени са още две обществени обсъждания – на проект за насоки за кандидатстване по мярка 4.2 и на проект за промяна на Стратегията. През юли е осъществен прием по Мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“. Подадени са седем проектни предложения на обща стойност 772 261,75 лева, като всички са одобрени. Пет от тях вече имат сключен договор за БФП, а два от тях очакват покана за сключването на такъв.

През месец декември са обявени още два приема по мерките 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ и 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ (първи прием).

От началото на 2020 г. до края на месец септември екипът на МИГ продължава с ефективното и ускорено управление на мерките по Стратегията и обученията, както и консултациите на потенциалните бенефициенти. По мярка 4.1 са обработени подадените 19 проекта, одобрени са 12 проекта с общ размер на БФП 738 402.76 лв., като 2 от тях са резерви.

От първия прием по мярка 4.2 са обработени 2 подадени проекта и е одобрен един с общ размер на БФП 99 982.73 лв. През юни е обявен втори прием на проектни предложения по мярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“, като по него е подадено едно проектно предложение, което е отхвърлено на етап Оценка за административно съответствие за допустимост.

Проведени са четири обществени обсъждания – на проекти на насоки за кандидатстване по мерките 7.5 и 6.4.1, 1.3 и 7.02, организирани са 16 обучения на потенциални бенефициенти. Две от тях по мярка 7.5, две по мярка 6.4.1., осем по мярка 7.02, две по мярка 7.2, едно по мярка 1.3 и едно по мярка 4.2 и 6.4.1. Изготвени са насоки за кандидатстване по мярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства и посещения на

земеделски и горски стопанства“ и мярка 7.02 „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“.

През август 2020 г. е обявен прием на проектни предложения по мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура, туристическа инфраструктура и малка по мащаб туристическа инфраструктура“. Подадени са две проектни предложения с общ размер на БФП 299 687,14 лв. По процедурата няма одобрени проекти, тъй като единият е оттеглен, а другият – отхвърлен. През ноември същата година е обявен втори прием на проектни предложения, по който са подадени два проекта на обща стойност на БФП в размер на 299 687,14 лв. И двата проекта са одобрени като за единия има сключен АДПБФП, а за другия се очаква покана за подписване на такъв.

На 23.09.2020 г. е обявен прием по мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“. Подадени са общо 8 проекта с общ размер на БФП 796 854,23 лв., като един проект е отхвърлен, а 7 са одобрени. От тях два са в списъка с резервите, а пет са одобрени.

След приключване на организираното обществено обсъждане на насоките по мярка 7.02 през ноември 2020 г. е отворен прием за подаване на проектни предложения. Подадени и одобрени са 4 проекта с общ размер на БФП 99 916,22 лв. На 10.05.2021 г. е обявен втори прием по същата мярка, по който е кандидатствал един проект. Същият е одобрен и е на стойност 13 572,60 лв., колкото е и БФП.

На 02.08.2021 г. приключва приема по мярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства и посещения на земеделски и горски стопанства“, по който постъпват 5 проектни предложения на обща стойност 69 600 лв., които са одобрени.

Общо за периода на прилагане на Стратегията за ВОМР, дейностите по механизма на управление включват 10 приема на проектни предложения по всички мерки, заложи в СВОМР; 37 обучения на бенефициенти по мерките; 10 обществени обсъждания - 7 за мерките и 3 за промяна на Стратегията; 15 обучения на местни лидери и 2 обучения за екипа на МИГ.

**Таблица с проведените приеми за проектни предложения по мерките, заложен в
СВОМР**

Марка	Брой постъпили проектни предложения	В т.ч. на жени бенефициенти	В т.ч. на бенефициенти до 40 г. възраст	Стойност на подадените/одобрените проектни предложения	Стойност на БФП	Брой на одобрените за финансиране проекти
1.3., Краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства и посещения на земеделски и горски стопанства	5	0	0	69 600 лв.	69 600 лв.	5
4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”	19	5	10	1 183 464 лв.	624 331 лв.	10
4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”	2	0	0	199 965 лв.	99 983 лв.	1
6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности”	8	2	4	721 894 лв.	541 420 лв.	5
7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малки по мащаби инфраструктури”	7	Неприложимо	Неприложимо	772 262 лв.	772 262 лв.	7
7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктурата за отдих, туристическа инфраструктура”	4	Неприложимо	Неприложимо	299 687 лв.	299 687 лв.	2
7.02 „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта”	5	Неприложимо	Неприложимо	113 489 лв.	113 489 лв.	5

Таблица с дейности, извършени от екипа на МИГ по приема и обработката на проекти

Вид дейност	Място	Месец, дата	Участници
2018 година			
Обществено обсъждане Проект на промени в Стратегия за Водено от общностите местно развитие (ВОМР)	Долна Митрополия	От 18.05.2018 До 18.06.2018	
Обучение на местни лидери на тема „Възможности за финансиране на проекти по Програмата за развитие на селските райони 2014–2020 и мерки, съответстващи на целите, финансирани от Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони“.	Долна Митрополия	23/24 октомври, 2018 г.	Общ брой: 26 От тях: Мъже: 16, Жени: 10 Земеделски производители: 8; НПО/читалище: 3;
Обучение на местни лидери на тема „Възможности за финансиране на проекти по Програмата за развитие на селските райони 2014–2020 и мерки, съответстващи на целите, финансирани от Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони“.	Долни Дъбник	25/26 октомври, 2018 г.	Община, кметство: 1 Местен бизнес: 4 Образователна институция: 1 Местни жители 7
Обучение на екипа и членове на общото събрание на МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник на тема „Прилагане на Реда		6-ти ноември, 2018 г.	Екип на МИГ и членове на Общото събрание

за оценка на проекти към Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“.			
2 обучения по Мярка 7.2. “Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“	Долна Митрополия Долни Дъбник	14. 11. 2018 15. 11. 2018	Общ брой: 64 От тях: Мъже: 23, Жени: 39, Земеделски
2 обучения по Мярка 4.2. “Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”.	Долна Митрополия Долни Дъбник	11.12. 2018 12.12. 2018	производители: 11 НПО/читалища: 7 Община, кметство: 20, Местен бизнес: 17, м. жители - 1
2019 година			
2 обучения на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“	Долна Митрополия Долни Дъбник	26-ти март, 2019 г. 27-ми март, 2019 г.	Общ брой: 10 Общ брой: 10
Изготвяне на насоки за кандидатстване по подмярка 7.2 "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура"	Сайта на МИГ	От 23.05.2019 г. до 03.06.2019 г.	
Обучение на местни лидери за повишаване капацитета и информираността за участие в комисиите за подбор на проектни предложения и работа с Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020 (ИСУН)	Долна Митрополия	22/23 май, 2019 г.	Общ брой: 43
Информационна среща за представяне Насоките за кандидатстване по мярка 7.2. "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура"	Долна Митрополия	28-ми май, 2019 г.	Общ брой: 31
Информационна среща за представяне Насоките за кандидатстване по мярка 7.2. "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура"	Долни Дъбник	29-ти май, 2019 г.	
Обществено обсъждане проект на Насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения по процедура BG06RDNP001-19.304 МИГ– Долна Митрополия-Долни Дъбник Дъбник с два крайни срока за кандидатстване, Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“	Сайта на МИГ, ИСУН	От 18.07.2019г. до 28.07.2019 г.	

Прием на проектни предложения по Процедура чрез подбор на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.278 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“	Сайт на МИГ, ИСУН	Начален срок: 22.07.2019 г. Краен срок : 24.09.2019 г. 17:00 ч.	Подадени 7 проектни предложения
Обществено обсъждане проект на Насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения по процедура BG06RDNP001-19.310 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“,	Сайта на МИГ, ИСУН	От 15.08.2019 г. до 22.08.2019 г.	
Обществено обсъждане Проект на промени в Стратегията за Водено от общностите местно развитие (BOMP) на територията на общините Долна Митрополия и Долни Дъбник	Сайта на МИГ	10 - 17 септември 2019	
Обучение на екипа и членове на общото събрание на МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник на тема „Прилагане на Реда за оценка на проекти към Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“.	Долна Митрополия	14.09.2019	Екип на МИГ и общото събрание
Двудневно обучение за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи, включително роми	Долни Дъбник	17/18 декември 2019 г.	земеделски производители, бизнес, местна власт, НПО, членове на МИГ - общо 43
Прием на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.304 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“	Сайта на МИГ, ИСУН	Начален срок: 17.12.2019 г. Краен срок : 18.02.2020 г	
Прием на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.310 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“	Сайта на МИГ, ИСУН	Начален срок: 18.12.2019 г. Краен срок : 17.03.2020 г.	
2020 година			
Прием на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.310 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 4.2	Сайта на МИГ, ИСУН	Начален срок: 01.06.2020 г. Краен срок: 30.08.2020 г.	

„Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ - втори прием			
Обществено обсъждане проект на Насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения по процедура BG06RDNP001-19.360 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура, туристическа инфраструктура и малка по мащаб туристическа инфраструктура"	Сайта на МИГ, ИСУН	От 16.06.2020 г. до 26.06.2020 г	
Обществено обсъждане проект на Насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения по процедура BG06RDNP001-19.314 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“	Сайта на МИГ, ИСУН	От 23.06.2020 г. до 03.07.2020 г.	
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.5. „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура, туристическа инфраструктура и малка по мащаб туристическа инфраструктура“	Долна Митрополия	11 август 2020	Общ брой: 12, от които 9 жени и 3 мъже
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.5. „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура, туристическа инфраструктура и малка по мащаб туристическа инфраструктура“	Долни Дъбник	12 август 2020	Общ брой: 12, от които 7 жени и 5 мъже
Изготвени Насоки за кандидатстване и други материали по мярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства и посещения на земеделски и горски стопанства“ и по мярка 7.02 „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта.”	Екип на МИГ, външен изпълнител		
Прием на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.360 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура, туристическа инфраструктура и малка по мащаб туристическа инфраструктура“;	Сайта на МИГ, ИСУН	Начален срок: 10.08.2020 година Краен срок: 18.09.2020 година	

Обществено обсъждане проект на Насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения по процедура BG06RDNP001-19.457 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	Сайта на МИГ, ИСУН	От 24.08.2020 г. до 31.08.2020 г.	
Прием на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.314 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“	Сайта на МИГ, ИСУН	Начален срок: 23.09.2020 г. Краен срок : 06.11.2020 г.	
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 6.4.1. "Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“	гр. Долни Дъбник	24.09.2020 г.	Общ брой: 14, от които 11 жени и 3 мъже
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 6.4.1. "Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“	с. Байкал	25.09.2020 г.	Общ брой: 10, от които 6 жени и 4 мъже
Прием на проектни предложения по процедура чрез подбор на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.457 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на миг чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	Сайта на МИГ, ИСУН	Начален срок: 23.09.2020 г. Краен срок : 06.11.2020 г.	
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	гр. Тръстеник	19.10.2020	Общ брой: 11, от които 5 жени и 6 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	гр. Долна Митрополия	20.10.2020	Общ брой: 14, от които 12 жени и 2 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР	с. Рибен	21.10.2020	Общ брой: 10, от които 5 жени и 5 мъже

на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите			
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	с. Подем	22.10.2020	Общ брой: 11, от които 9 жени и 2 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	с. Брегаре	23.10.2020	Общ брой: 10, от които 6 жени и 4 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	с. Крушовене	26.10.2020	Общ брой: 11, от които 7 жени и 4 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	гр. Долни Дъбник	27.10.2020	Общ брой: 13, от които 9 жени и 4 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	с. Садовец	28.10.2020	Общ брой: 10, от които 7 жени и 3 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	с. Горни Дъбник	29.10.2020	Общ брой: 10, от които 6 жени и 4 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	с. Бъркач	30.10.2020	Общ брой: 11, от които 6 жени и 5 мъже
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране	гр. Долни Дъбник	03.11.2020 г.	Общ брой: 12, от които 10 жени и 2 мъже

на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“			
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	с. Садовец	04.11.2020 г.	Общ брой: 11, от които 6 жени и 5 мъже
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	гр. Тръстеник	05.11.2020 г.	Общ брой: 10, от които 5 жени и 5 мъже
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	с. Гостиля	06.11.2020 г.	Общ брой: 10, от които 7 жени и 3 мъже
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	гр. Долна Митрополия	10.11.2020 г.	Общ брой: 11, от които 9 жени и 2 мъже
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	с. Победа	11.11.2020 г.	Общ брой: 10, от които 10 жени
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	с. Комарево	12.11.2020 г.	Общ брой: 10, от които 9 жени и 1 мъж
Обучение на потенциални бенефициенти, свързани с подготовката на проекти по СВОМР по Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	с. Божурица	13.11.2020 г.	Общ брой: 14, от които 10 жени и 4 мъже

на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“			
Прием на проектни предложения по Процедура чрез подбор на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.360 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура, туристическа инфраструктура и малка по мащаб туристическа инфраструктура“ – Втори прием	Сайта на МИГ, ИСУН	Начален срок: 16.11.2020 г. Краен срок : 18.12.2020 г.	
Обява за удължаване на срока за прием на проектни предложения по Процедура чрез подбор на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.457 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“	Сайта на МИГ, ИСУН	14.12.2020 г.	
2021 година			
Обществено обсъждане проект на Насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения по процедура BG06RDNP001-19.524 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства и посещения на земеделски и горски стопанства“	Сайта на МИГ, ИСУН	От 08.04.2021 г. до 19.04.2021 г.	
Обществено обсъждане за промяна на Стратегията за водено от общностите местно развитие на Местна инициативна група Долна митрополия – Долни дъбник	Сайта на МИГ	От 05.05.2021 г. До 19.05.2021 г.	
Прием на проектни предложения по Процедура чрез подбор на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDNP001-19.457 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“ - Втори прием	Сайта на МИГ, ИСУН	От 10.05.2021 г. до 14.06.2021 г.	
Обучение с цел повишаване на информираността и подготовката на бенефициентите за механизмите и	гр. Долна Митрополия	07.06.2021	Общ брой: 14, от които 10 жени и 4 мъже

процедурите за управление, изпълнение и отчитане на проекти по мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, отчитане на проектите в информационната система ИСУН 2020, допускани грешки и добри практики при изпълнение и отчитане на проекти			
Обучение с цел повишаване на информираността и подготовката на бенефициентите за механизмите и процедурите за управление, изпълнение и отчитане на проекти по мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, отчитане на проектите в информационната система ИСУН 2020, допускани грешки и добри практики при изпълнение и отчитане на проекти	гр. Долни Дъбник	08.06.2021	Общ брой: 14, от които 12 жени и 2 мъже
Прием на проектни предложения по Процедура чрез подбор на проектни предложения с няколко крайни срока за кандидатстване: BG06RDPN001-19.524 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 1.3. „Краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства и посещения на земеделски и горски стопанства“	Сайта на МИГ, ИСУН	Начален срок: 14.06.2021 г. Краен срок: 02.08.2021 г.	
Обучение с цел запознаване на потенциалните бенефициенти от двете общини с мерките от Стратегията за ВОМР, по които ще бъдат осъществени приеми през 2021 г., механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите, като ще бъде поставен акцент на Мярка 1.3 „Краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства и посещения на земеделски и горски стопанства“	гр. Долна Митрополия	14.07.2021 г.	Общ брой: 11, от които 8 жени и 3 мъже
Организиране и провеждане на еднодневно обучение на местни лидери, с цел да се повиши информираността и подготовката на местните лидери за мерките от СВОМР на МИГ, механизмите и процедурите за кандидатстване и управление на проектите	гр. Долни Дъбник	31.08.2021	Общ брой: 12, от които 8 жени и 4 мъже

Обучение с цел повишаване на информираността и подготовката на бенефициентите за механизмите и процедурите за управление, изпълнение и отчитане на проекти по мярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ и мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“, отчитане на проектите в информационната система ИСУН 2020, допускани грешки и добри практики при изпълнение и отчитане на проекти	гр. Долна Митрополия	20.09.2021 г.	Общ брой: 10, от които 3 жени и 7 мъже
Обучение с цел повишаване на информираността и подготовката на бенефициентите за механизмите и процедурите за управление, изпълнение и отчитане на проекти по мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“, отчитане на проектите в информационната система ИСУН 2020, допускани грешки и добри практики при изпълнение и отчитане на проекти	гр. Долна Митрополия	21.09.2021 г.	Общ брой: 10, от които 3 жени и 7 мъже

По отношение индивидуалните консултации на бенефициенти, за 2018 г. са консултирани 19 потенциални бенефициенти, от тях 12 мъже и 7 жени, всичките над 25 години. През 2019 г. са консултирани 22 потенциални бенефициенти, от които 12 мъже и 10 жени, включително роми. През 2020 г. са проведени общо 12 консултации, от които 6 мъже (включително 1 до 40 години) и 6 жени (включително 1 до 25 години и 2 до 40 години), през 2021 г. до края на месец септември – 3, от които 2 мъже (1 до 25 години) и една жена (до 40 години). Общо индивидуалните консултации на потенциални бенефициенти за изследвания период са 56.

На 28.07.2021 г. МИГ сключва административен договор №РД50-88/28.07.2021 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за проект „Подготвителен транснационален проект на тема: "Развитие на маркетинга на местната идентичност и създаване на устойчив туризъм, чрез проучване и/или създаване на марка за местни продукти от територията на МИГ "Долна Митрополия - Долни Дъбник", по процедура BG06RDNP001-19.354 „Подбор на проектни предложения за подготвителни дейности за вътрешнотериториално и транснационално сътрудничество по подмярка 19.3 „Подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местни инициативни групи“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014

- 2020 г. Проектът е на обща стойност 48 238.00 лева и има за цел подготовка и разработване на проект за транснационално сътрудничество, който чрез местните продукти и рецепти да създаде и развие туризма и териториалния маркетинг на местната идентичност с партньор – МИГ от територията на Европейския съюз, на международно съвременно равнище. Проектните дейности предвиждат проучване на местните продукти и услуги с оглед установяване и извеждане на потенциала за международен териториален маркетинг на територията на МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник. Ще бъде извършено анкетно проучване сред представители на местната общност относно тяхното мнение и виждане за местните забележителности, характерни продукти, местни рецепти, услуги и събития, които са знакови за територията и имат потенциал за популяризиране на международно ниво. В хода на проучването ще се създаде проект за запазване на марка за местен продукт. Друга основна проектна дейност е извършване на преглед на настоящото състояние на територията на МИГ за запазване и утвърждаване на местната идентичност и култура, в т.ч. и местни продукти и рецепти и ще бъде извършено проучване и сравнителен анализ на добри Европейски практики, прилагани от Местни инициативни групи на територията на ЕС с оглед потенциалното им приложение от МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник.

3.2 Дейности за популяризиране на СВОМР

Оценката на популяризирането на Стратегията и на подхода ВОМР има пряко отношение към основното изпълнение, тъй като оказва и едно от първите реални въздействия – увеличава информираността относно европейските фондове, мотивира инвестиционната активност и съответно повишава възможностите на местната общност, което е една от основните цели на ВОМР. Популяризирането е свързано именно с добавената стойност на ВОМР – повишаване на капацитета на местния социален капитал – придобиване на знания, предприемачески умения, управленски опит, както на индивидуално равнище, така и като колективно умение. В дейностите по популяризиране се включват инициативи насочени към местната общност извън подготовката на конкретните проекти.

Дейностите по популяризиране на СВОМР на МИГ „Долна Митрополия-Долни Дъбник“ са на средното за страната ниво и не излизат извън рамките на задължителното: организиране на информационни срещи, производство на рекламни материали, публикации в медиите, годишни отчетни конференции.

МИГ има добре поддържана интернет страница, на която са публикувани регистър с всички решения на управителните органи, индикативен график, публикуват се поканите и

приемите по мерките, както и обществените обсъждания, регистър на подадените и одобрени проекти, дадени са полезни връзки към МЗХГ, ДФЗ, сайтовете на двете общини, Европейската мрежа за развитие на селските райони, Национална служба за съвети в земеделието, Национална селска мрежа и др. Положително е създаването и на фейсбук страница, на която също се пускат новини и се получава обратна връзка чрез коментарите. Екипът работи основно с три регионални медии, но информация за дейностите му публикуват и други медии. През 2019 г. и 2020 г. са изработени рекламни материали: информационен бюлетин за дейностите и прилагането на ВОМР, химикалки, календари, тефтери, торбички с логото на МИГ, тениски, шапки, ключодържатели и чаши.

Информационните срещи са регулярни – общо 10 за 2018 г., за 2019 г. – 12 плюс две, които са и пресконференции за медиите, за 2020 г. – общо 14, за 2021 г. – до края на м. септември – 10, като срещите се провеждат във всички населени места на двете общини. През 2019 г. е проведено двудневно събитие Ден на отворените врати на МИГ. Проведени са и две годишни конференции, в присъствието на представители на местната общност.

Вид на дейността	Място	Месец, дата	Участници
2018 година			
4 информационни срещи за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките, включени в стратегията за ВОМР	Тръстеник, Долна Митрополия, село Садовец, Долни Дъбник,	септември	Общ брой : 164 От тях: Мъже: 72, Жени: 92 Земеделски производители: 21 НПО/читалища: 29 Община, кметство: 52 Местен бизнес: 15 Образователни институции: 2 Местни жители 23
4 информационни срещи за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките, включени в стратегията за ВОМР	село Божурица, село Ореховица, село Горни Дъбник, село Крушовица	октомври	
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките, включени в стратегията за ВОМР	Долни Дъбник	ноември	
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките, включени в стратегията за ВОМР	Долна Митрополия	ноември	
Годишна конференция за представяне на дейностите на МИГ, постигнатите резултати през 2018 г., процеса на изпълнение на Стратегията,	Долна Митрополия	20-ти декември, 2018 г.	

планираните дейности и времевата рамка за следващата година. С участието на детски състав от НЧ „Просвета 1927 г“			Местни ж. 21 Общини 26
Подготовка и издаване на информационен бюлетин "Местни и инициативни вести".		Декември 2018 г.	
Публикация : На територията на общините ДМ и ДД се изпълнява Стратегия за ВОМР	https://infopleven.com/	05/12/2018	
Публикация: Стратегия за ВОМР се изпълнява в общините ДМ и ДД	https://www.bgsever.info/news/	05/12/2018	
Публикация: На територията на общините ДМ и ДД се изпълнява Стратегия за ВОМР	https://www.posoki.com/	05/12/2018	
Публикация: МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник проведе информационна кампания	https://infopleven.com/	07/12/2018	
Публикация: МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник проведе информационна кампания	https://www.bgsever.info/news/	07/12/2018	
Публикация: МИГ Долна Митрополия-Долни Дъбник проведе информационна кампания	https://www.posoki.com/	07/12/2018	
2019 година			
2 информационни срещи за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките, включени в стратегията за ВОМР	село Байкал, село Петърница	20 март, 21 март	Общ брой: 151, включително уязвими групи и роми (брой заедно с другите 8 информационни срещи)
2 информационни срещи за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките, включени в стратегията за ВОМР	Долна Митрополия, Долни Дъбник	28 май, 29 май	
"Ден на отворените врати на МИГ" - публично събитие на открито за анимиране на територията и популяризиране на Стратегията за ВОМР и дейността на МИГ	Долна Митрополия	05.06.2019	Общо: 105 участника Празнична програма с участието на деца от танцов състав към средно училище „Васил Априлов“ вокална група към НЧ „Просвета 1927“ и
"Ден на отворените врати на МИГ" - публично събитие на открито за анимиране на територията и популяризиране	Долни Дъбник	06.06.2019	

на Стратегията за ВОМР и дейността на МИГ			танцовите състави от НЧ "Илия Бешков 1898"
3 информационни срещи със заинтересованите страни на територията за повишаване на интереса и информираността за подхода ВОМР и запознаване на потенциалните бенефициенти с напредъка по изпълнението на дейностите и мерките	с. Ставерци, с. Горна Митрополия, гр. Тръстеник	10.12.2019	Общ брой: 151, включително уязвими групи и роми (брой заедно с другите 4 информационни срещи от началото на годината)
2 информационни срещи със заинтересованите страни на територията за повишаване на интереса и информираността за подхода ВОМР и запознаване на потенциалните бенефициенти с напредъка по изпълнението на дейностите и мерките	с. Ореховица, с. Комарево	11.12.2019	
3 информационни срещи със заинтересованите страни на територията за повишаване на интереса и информираността за подхода ВОМР и запознаване на потенциалните бенефициенти с напредъка по изпълнението на дейностите и мерките	с. Горни Дъбник, с. Крушовица, с. Садовец	12.12.2019	
2 информационни срещи: пресконференция със заинтересованите страни и медиите на тема напредъка по дейностите от СВОМР	Долна Митрополия Долни Дъбник	16.12.2019, 10 часа 16.12.2019, 14 часа	Общ брой: 44
Годишна конференция на МИГ за отчет на дейностите и запознаване с плана за 2020 г	Долна Митрополия	20.12.2019	51 участника, вкл. роми, уязвими групи, младежи, местни жители
Публикация: МИГ открива процедура за проектни предложения за подкрепа на малка инфраструктура	https://www.bgsever.info/news/	24.07.2019	
Публикация: Приключи оценката на постъпилите проектни предложения	https://infopleven.com/	13.11.2019	
Публикация: Приключи оценката на постъпилите проектни предложения по 7.2	https://www.bgsever.info/news/	13.11.2019	

Публикация: <u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник ще проведе информационна кампания през месец декември 2019 г</u>	<u>https://infopleven.com/</u>	03.12.2019	
Публикация: <u>МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник ще проведе информационна кампания през месец декември 2019 г.</u>	<u>https://www.posoki.com/</u>	03.12.2019	
Публикация: <u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник ще проведе информационна кампания през декември</u>	<u>https://www.bgsever.info/news/</u>	03.12.2019	
Публикация: <u>Сдружение „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“ обявява процедура за проектни предложения по 4.1</u>	<u>https://infopleven.com/</u>	17.12.2019	
Публикация: <u>МИГ обявява процедура за прием на проектни предложения по Мярка 4.1</u>	<u>https://www.bgsever.info/news/</u>	17.12.2019	
Публикация: <u>МИГ обявява прием на проектни предложения</u>	<u>https://infopleven.com/</u>	18.12.2019	
Публикация: <u>МИГ обявява процедура за прием на проектни предложения по Мярка 4.2</u>	<u>https://www.bgsever.info/news/</u>	18.12.2019	
Публикация: <u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник проведе информационни срещи през месец декември</u>	<u>https://infopleven.com/</u>	21.12.2019	
Публикация: <u>МИГ проведе информационни срещи през месец декември</u>	<u>https://www.bgsever.info/news/</u>	21.12.2019	
Публикация: <u>МИГ проведе двудневно обучение за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи</u>	<u>https://infopleven.com/</u>	22.12.2019	
Публикация: <u>МИГ проведе двудневно обучение за местни лидери и за уязвими групи</u>	<u>https://www.bgsever.info/news/</u>	22.12.2019	
Публикация: <u>МИГ проведе годишна конференция за отчет на дейностите</u>	<u>https://infopleven.com/</u>	23.12.2019	
Публикация: <u>МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник проведе годишна конференция</u>	<u>https://www.bgsever.info/news/</u>	23.12.2019	

2020 година			
3 информационни срещи за популяризиране процеса за прилагане на Стратегията за ВОМР и запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките	гр. Долна Митрополия, община Долна Митрополия гр. Тръстеник, община Долна Митрополия с. Ореховица, община Долна Митрополия	25 юни 2020	-12 лица, от които 9 жени и 3 мъже -13 лица, от които 5 жени и 8 мъже -11 лица, от които 7 жени и 4 мъже
3 информационни срещи за популяризиране процеса за прилагане на Стратегията за ВОМР и запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките	с. Комарево, община Долна Митрополия с. Рибен, община Долна Митрополия с. Божурица, община Долна Митрополия	26 юни 2020	-12 лица, от които 6 жени и 6 мъже -10 лица, от които 6 жени и 4 мъже -14 лица, от които 8 жени и 6 мъже
3 информационни срещи за популяризиране процеса за прилагане на Стратегията за ВОМР и запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките	с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия с. Ставерци, община Долна Митрополия с. Байкал, община Долна Митрополия	29 юни 2020	-10 лица, от които 8 жени и 2 мъже -12 лица, от които 6 жени и 6 мъже -15 лица, от които 7 жени и 8 мъже
3 информационни срещи за популяризиране процеса за прилагане на Стратегията за ВОМР и запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките	гр. Долни Дъбник, община Долни Дъбник с. Садовец, община Долни Дъбник с. Крушовица, община Долни Дъбник	30 юни 2020	-18 лица, от които 10 жени и 8 мъже -18 лица, от които 12 жени и 6 мъже -12 лица, от които 10 жени и 2 мъже
2 информационни срещи за популяризиране процеса за прилагане на Стратегията за ВОМР и запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите и мерките	с. Горни Дъбник, община Долни Дъбник с. Петърница, община Долни Дъбник	1 юли 2020	-11 лица, от които 5 жени и 6 мъже -10 лица, от които 4 жени и 6 мъже
Публикация: От МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник организират виртуална борса в помощ на местните производители	https://www.posoki.com/	29.04.2020	
Публикация: МИГ обявява прием на проектни предложения по 4.2	https://infopleven.com/	01.06.2020	
Публикация: Покана за участие в информационни срещи със заинтересованите страни	https://infopleven.com/	10.06.2020	
Публикация: Виртуална земеделска борса функционира на територията на МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник	https://www.bgsever.info/news/	22 юни 2020	
Публикация:	https://infopleven.com/	22.06.2020	

Виртуална земеделска борса функционира на територията на МИГ „Долна Митрополия – Долни Дъбник“			
Публикация: В село Крушовица ще има нова спортна площадка по проект	https://www.bgsever.info/news/	22 юли 2020	
Публикация: МИГ обявява прием на проектни предложения по 7.5	https://www.bgsever.info/news/	10 август 2020	
Публикация: Засилен интерес към обучението на МИГ	https://infopleven.com/	14.08.2020	
Публикация: МИГ прави допитване до гражданите	https://infopleven.com/	16.09.2020	
Публикация: МИГ прави допитване до гражданите във връзка с прилагане на Стратегията	https://www.bgsever.info/news/	16.09.2020	
Публикация: МИГ обяви прием на проектни предложения по 6.4.1	https://infopleven.com/	23.09.2020	
Публикация: МИГ обяви прием на проектни предложения по 7.02	https://infopleven.com/	02.11.2020	
Публикация: МИГ обявява втори прием на проектни предложения по 7.5	https://infopleven.com/	16.11.2020	
Публикация: МИГ удължава срока за кандидатстване по 7.02	https://infopleven.com/	15.12.2020	
2021 година			
Публикация: МИГ обявява прием на проектни предложения по 7.02	https://plevenzapleven.bg/	10.05.2021	
Публикация: МИГ обявява прием на проектни предложения по 1.3	https://plevenzapleven.bg/	14.06.2021	
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	гр. Тръстеник, община Долна Митрополия	16.06.2021	10 лица, от които 7 жени и 3 мъже
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия	16.06.2021	10 лица, от които 6 жени и 4 мъже
Информационна среща за запознаване на потенциалните	с. Рибен, община Долна Митрополия	17.06.2021	11 лица, от които 7 жени и 4 мъже

бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките			
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	с. Комарево, община Долна Митрополия	17.06.2021	10 лица, от които 7 жени и 3 мъже
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	с. Победа, община Долна Митрополия	18.06.2021	11 лица, от които 11 жени
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	с. Подем, община Долна Митрополия	18.06.2021	11 лица, от които 9 жени и 2 мъже
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	с. Ореховица, община Долна Митрополия	21.06.2021	10 лица, от които 8 жени и 2 мъже
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	с. Байкал, община Долна Митрополия	21.06.2021	12 лица, от които 5 жени и 7 мъже
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	с. Градина, община Долни Дъбник	22.06.2021	10 лица, от които 6 жени и 4 мъже
Информационна среща за запознаване на потенциалните бенефициенти с дейностите по СВОМР и мерките	с. Петърница, община Долни Дъбник	22.06.2021	10 лица, от които 6 жени и 4 мъже
Публикация: МИГ ще обучава местните лидери за възможности за финансиране	https://plevenzapleven.bg/	17.08.2021	
Публикация: МИГ прави допитване до гражданите във връзка със Стратегията за ВОМР	https://plevenzapleven.bg/	24.09.2021	

Освен повишаване на капацитета на местната общност, МИГ участва в различни регионални и национални срещи за обмяна на опит с цел повишаване на собствените си управленски умения. През 2018 г. са проведени работна среща с МИГ Павликени – Полски Тръмбеш през октомври и работна среща с МИГ Берковица и Годеч през януари. През 2019 г.

екипът на МИГ провежда работни срещи с: МИГ Белене-Никопол през януари, МИГ Чирпан през март, МИГ Община Марица на през април и МИГ Бяла Слатина през август. МИГ участва и в регионална среща на МИГ от Северозападен регион на 14.03.2019 г. в гр. Троян, както и в регионална среща на МИГ от Северозападен регион на 18.06.2019 г., пак там. През 2020 г. екипът е взел участие в регионална среща на МИГ, функциониращи на територията на Северозападен район за планиране на 17.07.2020 г. в гр. Червен бряг. В периода 18-19.08.2021 г. МИГ участва в работна среща с УО на ПРСР, ДФЗ и останалите МИГ от страната, организирана от Асоциация Българска национална Лидер мрежа в к.к. Боровец, а в периода 22-24.08.2021 г. провежда работна среща с екипа на МИГ Поморие в гр. Поморие. На 09.10 и 10.10.2021 г. в к.к. Пампорово МИГ взема участие в работна среща с УО на ПРСР, ДФЗ, УО на ОПИК, УО на ОПРЧР, ОП на ОПОС, ОП на ОПНОИР и останалите МИГ от страната, организирана от УО на ПРСР.

3.3. Преглед по индикатори

3.3.1 Индикатори за цялостно прилагане на стратегията

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Междинна оценка (2021)	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по СВОМР	Брой	29	8 сключени АДПБФП	Към момента на оценката са завършени седем процедури за подбор на проекти, по които са одобрени 39 проектни предложения, 4 от които са в резервите, а 8 имат сключен АДПБФП. Останалите 27 очакват покана за сключване на такъв.
Брой бенефициенти, подпомогнати по СВОМР	Брой	24	4	Частично изпълнен
Брой консултации, предоставени на потенциални бенефициенти	Брой	50	56	Преизпълнен
Брой подпомогнати микропредприятия	Брой	2	1	Частично изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Брой проекти с инвестиция в туризъм и туристическа инфраструктура	Брой	2	1	Към момента има 2 одобрени проектни предложения, като за едното има сключен АДПБФП, а другото чака покана за сключване на такъв
Проекти, свързани с предоставяне на услуги	Брой	2	1	Към момента има 7 одобрени проекта, като 2 от тях са в резервите. 1 има сключен АДПБФП, а останалите 4 очакват покана за сключване на такъв.

Проекти свързани с опазване на природно-културното наследство	Брой	2	1	Към момента има 5 одобрени проекта, които очакват покана за сключване на АДПБФП.
Организирано обучение	Брой	2	0	Към момента има 5 одобрени проекта, които очакват покана за сключване на АДПБФП.
Брой модернизирано земеделски стопанства	Брой	5	1	Към момента има 12 одобрени проекта, като 2 от тях са в резервите, а 10 очакват покана за сключване на АДПБФП
Брой икономически единици, въвели нови продукти, процеси или технологии	Брой	2	1	Частично изпълнен
Брой подобрени базисни/публични инфраструктурни единици	Брой	2	8	Преизпълнен
Организирано и проведени фестивали и събития свързани с местното културно-историческо наследство	Брой	2	0	Неизпълнен
Организирано и проведени спортни мероприятия	Брой	2	0	Неизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Създадени работни места	Брой	7	4	Частично изпълнен. Планираният брой съгласно одобрените проектни предложения, които чакат покана за сключване на АДПБФП е 24.
Население в селските райони, което се възползва от подобрените услуги	Брой	15 000	17 832	Преизпълнен

3.3.2. Индикатори по мерки

МЯРКА 1.3

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Междинна оценка (2021)	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	5	0	Подадени са 5 проектни предложения, които са одобрени и очакват покана за сключване за АДПБФП
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	1	1	Подадени са 5 проектни предложения от един бенефициент, които са одобрени и очакват покана за сключване за АДПБФП
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Млади хора до 40 г. и жени успешно преминали обучение	Брой	5	0	По одобрените проекти са предвидени 5 бр.
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Брой обучени лица	Брой	10	0	По одобрените проекти са предвидени 50 лица, които да бъдат обучени

МЯРКА 4.1

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Междинна оценка (2021)	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	7	0	Към момента има 12 одобрени проекта, като 2 от тях са в резервите, а 10 очакват покана за сключване на АДПБФП
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	7	0	Всички одобрени проекти по процедурата са на различни бенефициенти, т.е. очаква се да бъдат 10
Брой, подпомогнати стопанства от животновъдния сектор	Брой	2	0	Планираният брой стопанства от животновъдния сектор, които ще бъдат подпомогнати съгласно одобрените проекти е 4
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Създадени нови насаждения	Дка	10	0	По одобрените проекти не се предвижда създаване на нови насаждения
Дял на младите фермери,	%	25	0	Броят на младите фермери, финансирани по мярката, съгласно одобрените проекти е 30%.

финансирани по мярката				
Стопанства, закупили нова техника	Брой	5	0	Планираният брой стопанства, които ще закупят нова техника, съгласно одобрените проекти е 9.
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Създадени работни места	Брой	2	0	Планираният брой създадени работни места, съгласно одобрените проекти е 8

МЯРКА 4.2

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Междинна оценка (2021)	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	1	Частично изпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	4	1	Частично изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Модернизирани предприятия и/или създадени мобилни такива	Брой	1	1	Изпълнен
Брой бенефициенти закупили техника и/или оборудване	Брой	1	0	Неизпълнен
Брой бенефициенти, произвеждащи биологични продукти и/или въвели мерки за опазване на околната среда и/или увеличили производството и използвали енергия от възобновяеми енергийни източници	Брой	1	1	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Създадени работни места	Брой	2	3	Преизпълнен

МЯРКА 6.4.1.

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Междинна оценка (2021)	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	1	Към момента има 7 одобрени проекта, като 2 от тях са в резервите. 1 има сключен АДПБФП, а останалите 4 очакват покана за сключване на такъв.
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	4	1	Към момента има 7 одобрени проекта, на 7 различни бенефициенти, като 2 от тях са в резервите. 1 има сключен АДПБФП, а останалите 4 очакват покана за сключване на такъв.
Брой подпомогнати туристически дейности	Брой	1	0	Неизпълнен
Брой подпомогнати бенефициенти за нови, нетуристически услуги	Брой	2	0	Неизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Брой подпомогнати нови дейности в микропредприятията	Брой	2	1	Частично изпълнен
Подпомогнати занаяти и/или свободни професии	Брой	2	0	Неизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Създадени работни места	Брой	3	1	Частично изпълнен

МЯРКА 7.2

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Междинна оценка (2021)	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	2	5	Преизпълнен
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	2	2	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Подобрени младежки и спортни	Брой	1	7	Преизпълнен

центрове и/или детски и спортни площадки				
Възстановени паркови площи и градинки	Брой	2	0	Неизпълнен
Изградена или подобрана публична инфраструктура	Брой	1	8	Преизпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	10 000	17 487	Преизпълнен

МЯРКА 7.5

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Междинна оценка (2021)	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	2	1	Частично изпълнен. Към момента има 2 одобрени проекта. Единият има сключен АДПБФП, а другият чака покана за сключване на такъв
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	2	1	Частично изпълнен.
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Изградени и/или ремонтирани съоръжения за туризъм, свързани с местното природно и културно- историческо наследство	Брой	1	1	Изпълнен
Изградена или ремантирана туристическа инфраструктура	Брой	1	1	Изпълнен
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	10 000	345	Частично изпълнен

МЯРКА 7.02

Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СВОМР	Междинна оценка (2021)	Коментар
ВИД ИНДИКАТОР - ИЗХОДЕН				
Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	5	0	Към момента има 5 одобрени проекта, които очакват покана за сключване на АДПБФП
Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	5	0	Към момента има 5 одобрени проекта на 4 бенефициента, които очакват покана за сключване на АДПБФП
ВИД ИНДИКАТОР - РЕЗУЛТАТЕН				
Организиран и проведени фестивали и събития свързани с местното културно-историческо наследство	Брой	2	0	Планирани са 2 събития, съгласно одобрените проекти.
Организиран и проведени спортни мероприятия	Брой	2	0	Планирани са 2 мероприятия, съгласно одобрените проекти.
ВИД ИНДИКАТОР - ВЪЗДЕЙСТВИЕ				
Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	10 000	0	Планираният брой население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции, съгласно одобрените проекти е 4893 души.

4. Напредък по мерките, приоритетите и специфичните цели на Стратегията

Стратегията за ВОМР на МИГ Долна Митрополия-Долни Дъбник съдържа три приоритета и седем специфични цели, които трябва да бъдат постигнати чрез седем мерки от ПРСР. По всички мерки има проведени приеми, подадени и одобрени проекти, повечето от индикаторите са изпълнени. Напредък в една или друга степен има и по Приоритетите и Специфичните цели на Стратегията. Тъй като няма стартирани или изпълнени проекти, за резултатите и въздействията може да се преценява косвено и на база наличните досега данни. Все пак, ако всички проекти бъдат реализирани, ВОМР ще има предимно икономическо и социално и по-малко екологично въздействие върху територията на МИГ.

Тъй като бюджетът на СВОМР е увеличен и ще има допълнителни приеми по мерките, очаква се въздействието да се засили, като не трябва да се пренебрегват и други фактори, които могат да съдействат или да попречат на поставените цели. Например, пандемията и повишаване цените на енергията са неблагоприятни за икономиката на региона, а резултатите на други проекти, реализирани на територията на двете общини могат да засилят резултатите на поставените цели.

Мярка	Отворени приеми по мерки/ процедури	Брой подадени проекти	Брой одобрени от МИГ проекти	Стойност на одобрените проекти	Размер на БФП в лева	Бюджет по процедура	Бюджет по СВОМР	Брой сключени договори
1.3	1 (първи прием)	5	5	69 600	69 600	70 000	70 000	-
4.1	1 (първи прием)	19	10 2 резерви	1 183 464	738 402 624 331 без резервите	735 000	735 000	-
4.2	1 (първи прием)	2	1 1 отхвърлен	199 965	99 982	290 017	390 000	1
	1 (втори прием)	1	0 1 отхвърлен	-	-			
6.4.1	1 (първи прием)	8	5 1 отхвърлен, 2 резерви	721 894	796 854 541 420 без резервите	550 000	550 000	1
7.2	1 (първи прием)	7	7	772 262	772 262	775 000	775 000	5
7.5	1 (първи прием)	2	1 отхвърлен 1 оттеглен	-	-	300 000	300 000	1
	1 (втори прием)	2	2	299 687	299 687			
7.02	1 (първи прием)	4	4	113 488	99 916	113 700	113 700	-
	1 (втори прием)	1	1		13 572			
Общо:	10/7	51 2 оттеглени	35	3 360 360	2 520 769	2 833 717	2 933 700	8

Източник ИСУН, екипът на МИГ, 2021 г.

По Приоритет 1: *Повишаване на производителността и конкурентоспособността на малките и средни селски стопанства и преработвателни предприятия чрез технологична модернизация и повишаване на квалификацията* има напредък по Специфични цели 1 и 3, както и частичен напредък по Специфична цел 2.

Специфична цел 1 *Повишаване конкурентоспособността и технологична модернизация на селското стопанство чрез реструктуриране и развитие на наличните мощности и насърчаване въвеждането на иновации в стопанствата* има икономическо въздействие върху територията и най-вече върху модернизацията на земеделието, както и върху някои хоризонтални приоритети, свързани със социалните въздействия и се реализира чрез Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“. По мярката са подадени 19 проекта, одобрени са 10 (плюс две резерви) на обща стойност 1 183 464 лева, с размер на БФП 624 331 лева (без резервите). Бюджетът на процедурата е 735 000 лева, остатъкът е 110 663 лева (БФП на резервните проекти е на стойност 114 071 лв.). Тъй като по мярката е разпределен допълнителен бюджет до 2023 г., остатъкът вероятно ще бъде включен в следващите приеми. Проектите

надхвърлят броя на очакваните седем (записани в индикаторите), като почти всички са свързани със закупуване на нова техника или оборудване – 9 стопанства (при индикатор 5 стопанства). Подпомогнатите животновъдни стопанства са 4 и две за овощни градини, тези на млади фермери са 3 (30% при индикатор 25%). В подадените проекти е предвидено създаването на 8 нови работни места.

Основното въздействие, което се очаква по мярка 4.1 е повишаване конкурентоспособността на сектора на селското стопанство и до голяма степен то е постигнато. Повечето бенефициенти са малки и средни земеделски производители, някои от които за първи път получават подкрепа по ПРСР. Очевидно интересът към мярката е много голям, тъй като тя присъства във всички Стратегии на МИГ и по нея са подадени най-много проекти, броят проекти често надхвърля наличните бюджети. Тъй като по мярката се реализират основните инвестиции за модернизация на стопанствата у нас, и на националните приеми по нея са подадени най-много проекти - 3 341 на първи прием и 2921 на втори, обработват се и проектите от третия прием. В края на 2020 г. вече има 1018 изпълнени проекта по 4.1, със стойност на окончателно изплатената субсидия 222,46 млн. евро, а по данни на МЗХГ, допълнителната заетост е нови 3 307 работни места. За разлика от предишния Програмен период, през който договорите по 4.1 са преимуществено за зърнени култури, в сегашния най-много са договорите в сектор плодове и зеленчуци - 40,37 % от всички договори, следвани от тези в сектор животновъдство - 36,42 %, секторът етерично-маслени и медицински култури е с 8,13 %, т.е. икономическото въздействие ще е и върху чувствителните сектори, малките стопанства и нишовата продукция. Очаква се мярката да има принос и към повишаване доходите на земеделските производители и работните места (социални въздействия).

По Специфична цел 2 *Развитие и модернизация на преработвателните предприятия и маркетинга на техните селскостопански продукти*, която трябва да се реализира чрез Мярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ има частичен и под средния напредък. Вместо очакваните 4 проекта в индикаторите, одобрен е само 1, свързан с преработката на зърнени култури. Общият бюджет по мярката е 390 000 лева, а обявеният по процедурата на МИГ БФП е 290 017 лева, като одобреният проект е с БФП на стойност 99 982 лева. По информация от екипа на МИГ остатъкът от 290 018 лева ще бъде насочен към подмярка 6.4.1. Макар че проектите по подмярка 4.2 имат много по-високо ниво на икономическо и социално въздействие (добавят стойност към продукцията, създават нов бизнес, създават работни места, носят по-голям доход), повечето МИГ имат проблем с намирането на достатъчно бенефициенти по мярка 4.2. Неведнъж е дискутирано, че основна предпоставка за това е структурата на хранително-вкусовата промишленост у нас през последните години – в бизнеса

навлизат големи чужди компании, а българските уедрават все повече мощностите си и започват да отглеждат собствени суровини, което довежда до липса на достатъчно местни суровини, особено в чувствителните сектори. Друга причина е, че малките производители, които могат да започнат преработка и собствен бизнес, все още не спазват всички стандарти на ЕС и не могат да кандидатстват по мярката. За по-големите преработватели пък бюджетите на МИГ са твърде малки. Проблемите личат и при националните приеми по мярка 4.2, където заявленията за модернизация на преработвателните предприятия са значително по-малък брой в сравнение с тези за стопанствата – 597 на първи прием и 538 на втори. До края на 2020 г. сключените договори по тях са 367 с общ размер на одобрените разходи 466,43 млн. евро, изпълнените проекти са 160 със стойност на окончателно изплатената субсидия 91,04 млн. евро, създадени са 1201 нови работни места. Засега проектът на МИГ по тази мярка също има принос към социалните въздействия със създаването на 3 нови работни места и няма принос към екологичните въздействия, въпреки заложения индикатор за въвеждане на мерки за опазване на околната среда или използване на енергия от възобновяеми енергийни източници.

По Специфична цел 3 *Повишаване на квалификацията на селските стопани и усвояване на добри практики*, която трябва да се реализира чрез мярка 1.3. „Краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства“ също има напредък, тъй като има обявен прием с подадени и одобрени 5 проекта със стойност на БФП 69 600 лева, при бюджет на процедурата от 70 000 лева (остатък от 400 лева). Вероятно индикаторите по мярката ще бъдат изцяло изпълнени, петте проекта са за обучение по 2 теми, а по одобрените проекти са предвидени 50 лица, които да бъдат обучени (при индикатор 10 лица). Мярката ще има макар и минимално социално въздействие върху територията – повишаване квалификацията на собствениците на земеделски стопанства, която у нас е значително под средната за ЕС.

По Приоритет 2: *Повишаване на жизнения стандарт и увеличаване на заетостта чрез развитие на неземеделски дейности и опазване на културно-историческото и природно наследство* има напредък и по двете Специфични цели.

По Специфична цел 1 *Развитие на неземеделски дейности, услуги и туризъм*, която трябва да се постигне чрез мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ са постигнати почти всички индикатори. Още на първия прием са подадени 8 проекта с БФП 796 854.23 лв., при стойност на процедурата 550 000 лева. 1 проект е отхвърлен, 5 проекта са одобрени, 2 проекта са резерви (при 4, предвидени в индикаторите по мярката). Одобрените проекти са с БФП от 541 420 лв. Остатъкът е 8 580 лева, който ще бъде добавен към допълнителните средства за СВОМР и включен в следващите приеми. В проектите няма такива за туристически дейности (предвидени и в критериите за оценка, и в индикаторите), което също

е общ проблем за всички МИГ, поради злоупотребите в изграждането на къщи за гости в миналия Програмен период и ограниченията от 5% финансиране през този. Въпреки декларираните приоритети от страна на МЗХГ за стимулиране на алтернативния туризъм в селските райони, засега и в следващия Програмен период до 2027 г. по мярката въобще няма да се финансират места за настаняване. В проектите са подпомогнати съществуващи бизнеси (с въвеждането на нови дейности, но не и новосъздаден бизнес), очаква се да бъдат създадени 13 нови работни места. Мярката ще има икономическо и социално въздействие върху територията – диверсификация на икономиката, повишаване на доходите, увеличаване на заетостта. Очакват се и екологични въздействия чрез изграждането на ВЕИ за собствени нужди в голям брой от одобрените проекти.

Мярка 6.4.1 отговаря в най-голяма степен на спецификата на подхода ВОМР и не случайно в първите етапи на прилагането на ЛИДЕР в европейските държави по-голямата част от проектите са били свързани именно с неземеделските дейности – най-вече с туризъм, опазване на местната идентичност и култура, осигуряване на социални услуги и развиване на нов бизнес с нишова продукция (продукти извън Приложение I). У нас, поради спецификата на развитие на земеделието и селските райони – технологична изостаналост и необходимост от модернизация на стопанствата, както и нуждата от инвестиции в инфраструктурата на малките общини, по-голямата част от бюджетите е заделена за тези дейности, а не за диверсификация. На национално ниво по мярката са проведени 3 приема, но до края на 2020 г. са сключени едва 108 договора с обща БФП от 16,81 млн. евро. Договорите са по две от общо трите процедури – 2 договора са за развитие на занаятите (със само 29 постъпили проекта по процедурата) и 106 договора по процедурата за Производство на продукти, които не са включени в Приложение I (с 270 подадени проекта). Мярката присъства в Стратегиите на всички МИГ и за разлика от националните приеми, интересът към нея е много голям, приемите са доста по-успешни. Важно е, че чрез ВОМР по тази мярка се подкрепят микро- предприятия, а когато кандидатите са земеделски производители - и малки и средни предприятия. Това е и единствената мярка по ПРСР, по която на национално ниво са заложени индикатори за създаване на работни места – в рамките на подприоритетна област 6А, ПРСР цели подпомагането на 1600 проекта за развитие на неземеделските сектори на икономиката, водещи до създаването на 4 300 нови работни места, от които 600 създадени по проекти на МИГ.

По Специфична цел 2 *Опазване на културно историческото и природно наследство*, реализирана чрез мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта“ също има добър напредък, като на двата приема са подадени и одобрени от

МИГ пет проекта с БФП 113 488 лева, при бюджет на процедурата 113 700 лева (остатък 212 лева). Мярката е извън ПРСР, но съответстваща на целите на Регламент 1305/2013 г. като по нея се очаква популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта, т.е. социално въздействие върху територията. По мярка 7.02 четири от проектите са на местните читалища и един на Сдружение с нестопанска цел, четири от проектите са за културното наследство, а един за съчетаване на културата и спорта с цел повишаване физическата активност на младежите. Очаква се индикаторите да бъдат изпълнени (с изключение на този за броя бенефициенти, тъй като читалище „Илия Бешков-1898“ е бенефициент на 2 проекта), като ще бъдат проведени две спортни и четири културни събития. Изискванията за иновативен подход по опазване на културното наследство са спазени чрез проекта за „дигиталните“ деца.

Приоритет 3: *Подобряване на условията на живот чрез развитие на публичната инфраструктура и условията за отдих и туризъм* е с две Специфични цели, като и по двете има напредък в постигането им.

Специфична цел 1 *Подобряване на техническата инфраструктура* се реализира чрез мярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“. По нея още на първи прием има подадени и одобрени от МИГ 7 проектни предложения с БФП 772 262 лева, при бюджет на процедурата 775 000 лева (остатък 2 738 лева). По мярката е предвидено допълнително финансиране и предстои следващ прием. Община Долна Митрополия е представена с 4 проекта – три за изграждане на спортни съоръжения в различни населени места на общината и един за детски площадки в няколко села. Община Долни Дъбник ще реализира три проекта – два за изграждане на спортни площадки и един за рехабилитация на площад и прилежащите му улици в село Садовец. Проектите се очаква да имат косвени въздействия върху социалната сфера (общо подобряване средата за живеене, здравословен начин на живот), както и известни екологични въздействия.

Мерките за общините по ВОМР се оценяват двояко. Както и в първия, така и в този Програмен период те заемат съществена част от бюджетите по Стратегиите – над 30%, а само 6 МИГ не са включили мерките 7.2 и 7.5. От една страна, чрез тези мерки общините, без да се конкурират с всички останали, могат да правят според нуждите си вложения в малка инфраструктура (зелени площи, спорт, улично осветление, детски площадки) извън големите проекти свързани с канализация, отпадъци и води. По данни на МЗХГ, инвестициите по тези мерки създават едно от най-положителните въздействия на ВОМР, тъй като от тях се възползва цялото население на съответните територии и резултатите са видими за всички. От друга страна, изграждането на

градинки и спортни площадки при липсата например на канализация или основни социални услуги, обикновено буди неодобрение от страна на местните общности.

Трябва да се каже обаче, че за обновление на основната инфраструктура инвестициите са много по-големи и общините кандидатстват пряко на национални приеми, така че по-малките проекти чрез ВОМР са абсолютно оправдани, тъй като добавят стойност към качеството на живот и са съобразени с добрите европейски практики. Удобствата за населението (условия за спорт, отдих и забавление) са не по-маловажни от основните услуги. Смята се, че една от причините за миграцията на младите хора към градовете, освен търсенето на работа е и липсата именно на такива удобства в малките населени места – отсъствие на кина и театри, места за спорт и забавления, за културни изяви и общуване. Следователно, такива проекти ще бъдат посрещнати с одобрение от активната и по-млада част от населението, въпреки създаденото от медиите негативно отношение към спортните съоръжения в селата. Европейските МИГ по аналогичните мерки от съответните селски програми изграждат предимно спортни и културни центрове, както и пространства за общуване и прекарване на свободното време. На националните приеми по мярката досега има 690 действащи договора, с обща стойност на договорената субсидия в размер на 544,91 млн. евро. До края на 2020 г. завършените проекти са 187, като изплатените разходи възлизат в размер на 168,34 млн. евро.

За реализирането на Специфична цел 2 *Развитие на малка инфраструктура в областта на отдиха и туризма* е предвидена мярка 7.5. „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура“. По нея са проведени два приема, с подадени общо 4 проекта и одобрени от МИГ 2 проекта с БФП 299 687 лева при стойност на процедурата 300 000 (остатък 313 лева). Може да се каже, че целта е изпълнена. Единият проект е на община Долна Митрополия за изграждане на посетителски център в с. Байкал, а другият на Сдружение с нестопанска цел – туристическо дружество в село Садовец. Очаква се и двата проекта да имат косвено икономическо въздействие, тъй като подпомагат развитието на туризма, т.е. диверсификацията на икономиката на територията на двете общини. Тази мярка дава уникален шанс на общините да подкрепят туристическото развитие на териториите си чрез ВОМР, тъй като национални приеми по мярката не са провеждани досега.

6. Заключение и препоръки

Като обобщение на междинната оценка могат да бъдат направени няколко извода. Прилагането на СВОМР е по средата на изпълнение, като екипът на МИГ е наваксало забавянето и е отворила приеми по всички мерки и по всички от тях има одобрени проекти. Прави

впечатление обаче, че при 39 одобрени проекта има 8 подписани договора, което е вследствие на забавената работа от страна на ДФЗ. Поради тази причина и очакваните въздействия върху икономическото развитие (модернизация на стопанства и предприятия, диверсификация на бизнеса), подобряване на качеството и средата на живот (инфраструктурни проекти, туризъм), запазване на местната идентичност и придобиване на знания все още не са постигнати.

Въздействие е постигнато в някои области, които се отнасят предимно към добавената стойност на ВОМР:

- повишаване осведомеността на местните хора относно програмите на ЕС и възможността да реализират проекти
- активизиране на общността по отношение участието в обществения живот и отчасти повишаване капацитета за правене на бизнес
- повишено взаимодействие между заинтересованите страни – увеличаване на формалните и неформални контакти между тях
- известна промяна в мисленето и нагласите към някои от по-важните теми на устойчивото развитие, осъзнаване на ползите от „общото“, което не противоречи на „частното“
- подобряване на местното самоуправление (обуславя се от съществуването на публично-частно партньорство - МИГ на територията)

Тези въздействия са сред най-дългосрочните и положителни ефекти от прилагането на СВОМР. Повишаването капацитета на социалния капитал в селските райони е основа за всякакво по-нататъшно развитие, защото то се реализира именно от хората. Като едно от основните предимства на ВОМР се изтъква именно водещата роля на хората, а не на политиките, налагани отгоре. Под оживяване на териториите се разбира активизирането на местните общности да участват и да насочват формирането на приоритетите на местното развитие. В това отношение чрез работата си МИГ е постигнала резултати сред част от общността.

Настоящата оценка извежда на преден план следните заключения и препоръки:

- Броят на подадените проекти и броя на одобрените такива към момента на приключване на оценката дават основание за оптимистично очакване по отношение на изпълнението на СВОМР и заложените резултати;
- Активизирането на общността и най-вече на предприемаческата инициатива, потвърдено от броя на представените проекти и броя на одобрените такива към момента на приключване на оценката, представляват основно постижение в областта

на добавена стойност от прилагането на СВОРП чрез подхода LEADER на този етап, като до края на стратегията със сигурност този ефект ще нараства;

- На страната на предизвикателствата, по данни от събеседванията с екипа на МИГ и потенциалните бенефициенти, оценители и др. местни лидери, остават увеличаването на уменията за подготовка и прилагане на проекти, и то специално по правилата и процедурите на ВОРП и местната стратегия, а не по принцип. В този смисъл трябва да продължи работата по популяризирането на СВОРП и повишаването на капацитета, включително на такъв за съвместна работа и взаимодействие на потенциалните бенефициенти с консултанти по подготовката на техните проекти.